

Robert Hermelin

f. på Thorsvi 1875

död på Wallsnäs 1958.

Robert var den näst yngste av 11 syskon. När han växte upp var det en hård tid för jordbrukare. Gamla Carl Hermelin på Thorsvi hade 5 söner i skola i Uppsala, och det fanns både skulder och inteckningar på Thorsvi. När yngste sonen inte visade någon större läslust, så fick det vara med skolstudierna. Han fick läsa för systrarnas guvernanter kusin Helfrid Cederblad och vem som för tillfället hade tid med honom. Det hela avslutades med en kurs på Åsa folkhögskola. Denna brist på skolbildning gav Robert mindervärdighetskänslor. I så kallat bildat sällskap ville han inte gärna yttra sig. Trots den dåliga skolbildningen, men tack vare ett klart huvud, skrev han dock en god svenska och skötte väl både sina och andras räkenskaper.

Men hans stora allt uppslukande intresse var jordbruket, skogen, jorden och djuren. I Salomos ordspråk heter det. "Den rättfärdige vet hur hans boskap känner det". Robert Hermelin kände när betet började tryta i hagen, o. vattenet i bäcken sinade. När det gällde jord och skog hade han både teoretisk och praktisk kunskap. Det var ett energiskt och målmedvetet arbete han lade ned på sina gårdar Wallsnäs och Blixsta. Wallsnäs är ingen stor gård, och den har ingalunda den berömda östgötska myllan. Jorden är nog så karg. Men Robert kämpade med den och tvang den att bära goda skördar. Där föddes och fostrades 9 barn, gamla hus reparerades och nya byggdes, stenar sprängdes och täckdiken grävdes. Här lade han ned sin mannakraft.

Vi människor födas nog alla med en större eller mindre skatt av kärlek, vänlighet, intressen. De flesta av oss växlar den skatten i småmynt, litet vänskap här, litet kärlek där, intressen åt skilda håll. Robert kunde inte växla. Han gav sin skatt helt och odelat. Arbetet med jorden och umgänget med naturen tog hans stora intresse. Han älskade att vandra omkring i skogen, och där såg och hörde han mer än de flesta. Han såg på det vilda inte bara med jägarens skarpa blick, men också med jaktvårdarens ömsinta kärlek. Det skulle aldrig ha hänt honom att skjuta en älgko eller hind om han kunnat misstänka att det fanns kalv. Till och med rävhonan gick säker den tid hon hade ungar. Hans kärlek till naturen var också en skönhetslängtan. Kanske hade han ärvt något av Hermelinarnas konstnärsblick. Han njöt av allt vackert, ett träd, en utsikt, en tavla, en stilren byggnad eller bara en byggnadsdetalj.

Hustrun, barn och syskon fick hans stora kärlek. Några intimare vänner ägde

han knappast. I hemmet trivdes han. Där var han lycklig. Och aldrig var han så glad, som när någon av syskonen eller släkten gästade Wallenäs. Då skulle gården visa vad den förmådde. Kanske var han ingen munter farfar, som lekte med sina barnbarn. Han var sista åren ganska döv och hade svårt att höra vad de sa. Men han gladdes i sitt hjärta åt dom. Och de äldre minnas goda, förtroliga samtal med farfar. När jag efter hans död gick igenom hans papper, fann jag ett kuvert med påskriften "brev från barnbarnen". Det var små kort och brevlappar till jul och högtidsdagar, barnsligt skrivna och stavade, men farfar hade kärleksfullt gömmt dem.

De sista tio åren av hans liv förmörkades av svår sjukdom. Han måste lämna arbetet i andra händer och syntes allt mera sällan ute i bygden. Endast till kyrkan kom han ibland.

Den 28 mars 1958 insomnade han stilla i sitt hem.

Jordfästningen ägde rum i Nykils kyrka. Släkten och bygden hade mött upp. Han bars till graven, där förut två unga söner vilade, av fem söner och en måg. Vi sjöng psalmen 21 "Tidevarv komma, tidevarv försvinna". Han var den siste manlige av sin generation. Det var ett tidevarv som försvann. Och i bygden hade de flesta av hans jämnåriga gått bort före honom. Och själv hade han så litet trätt fram de sista åren. Gamle baron på Wallenäs är snart en legendarisk person. Hans tidevarv har svunnit.

Gunni Hermelin